

AGROBIZNESNI TASHKIL QILISHDA UCHRAYDIGAN MUAMMOLAR

Xolboyeva Farangiz

TerDMAU talabasi

Annotatsiya: Agrobiznesni tashkil qilishda bir qancha muammolar mavjud bo'lib, ularning barchasi qishloq xo'jaligi sektori, ishlab chiqarish jarayonlari, marketing va sotish strategiyalariga ta'sir ko'rsatadi. Ushbu maqolada har bir muammoning kelib chiqish sabablarini, ularni bartaraf etish usullarini va agrobiznesning barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun zarur choralari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: capital, kredit, moliyaviy, biznes, texnika, uskunalar, agrobiznes

ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ АГРОБИЗНЕСА

Аннотация: При организации агробизнеса возникает ряд проблем, каждая из которых влияет на сельскохозяйственный сектор, производственные процессы, маркетинг и стратегии продаж. В статье рассматриваются причины возникновения каждой проблемы, методы их устранения и необходимые меры для обеспечения устойчивого развития агробизнеса.

Ключевые слова: капитал, кредит, финансы, бизнес, технологии, оборудование, агробизнес

PROBLEMS IN ORGANIZING AGRIBUSINESS

Abstract: When organizing an agribusiness, a number of problems arise, each of which affects the agricultural sector, production processes, marketing and sales strategies. The article examines the causes of each problem, methods for eliminating them and the necessary measures to ensure sustainable development of agribusiness.

Keywords: capital, credit, finance, business, technology, equipment, agribusiness

Kirish. Moliyaviy resurslarning yetishmasligi yoki noto'g'ri taqsimlanishi agrobiznesni tashkil qilishda duch keladigan eng katta muammolardan biridir.

1.Moliyaviy Muammolar

Moliyaviy resurslarning etishmasligi: Agrobiznesni boshlash uchun katta moliyaviy investitsiyalar talab etiladi, ayniqsa, yer, texnika va xodimlar bilan bog'liq xarajatlar yuqori bo'lishi mumkin. Ko'plab fermerlar va agrobiznes boshqaruvchilari o'zlarining boshlang'ich kapitaliga ega bo'lmasliklari sababli kreditlar yoki investorlar izlashlari kerak.

Muammoning sabablari: Yuqori boshlang'ich xarajatlar: Yer va texnikalar sotib olish, ishlab chiqarish uskunalari joriy etish va xodimlarni ishga olish uchun katta

kapital kerak bo'ladi. Kredit olishdagi qiyinchiliklar: Qishloq xo'jaligi sektori o'zining o'zgaruvchanligi va yuqori xavfli tabiati bilan banklar va moliyaviy tashkilotlar uchun kamroq jozibador bo'lishi mumkin. Bu esa qishloq xo'jaligi bizneslariga kredit olishda qiyinchiliklar tug'diradi.

Muammoni hal qilish yo'llari: Soliq imtiyozlari va davlat subsidiyalari: Ko'plab mamlakatlarda qishloq xo'jaligiga subsidiya yoki soliq imtiyozlari beriladi, bu esa fermerlarga va agrobiznes tashkilotlariga moliyaviy yordam ko'rsatadi.

Investorlar va kreditlar: Qishloq xo'jaligini rivojlantirishga qiziqqan xususiy investorlar yoki banklardan kredit olish orqali moliyaviy manbalarni topish mumkin.

Jamg'armalar va grantlar: Hukumatlar va xalqaro tashkilotlar qishloq xo'jaligi bizneslariga maxsus grantlar yoki jamg'armalar taqdim etishi mumkin.

2. Texnik Muammolar

Agrobiznesda texnik nosozliklar yoki eskirgan texnologiyalar ko'pincha samarali ishlab chiqarishga to'sqinlik qiladi.

Texnik muammolar va nosozliklar: Texnikalarning eskirishi: Qishloq xo'jaligida ishlatiladigan texnika va uskunalar tez eskiradi, bu esa ishlab chiqarish jarayonining samaradorligini pasaytiradi. Texnologik jihatdan orqada qolish: Agrobiznesni tashkil qilayotgan fermerlar ko'pincha zamonaviy texnologiyalarni joriy qilishda qiyinchiliklarga duch keladilar. Yangi texnologiyalarni qabul qilish va ular bilan ishlash ko'plab qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi.

Muammoning sabablari: Yuqori texnik xarajatlar: Zamonaviy texnologiyalarni joriy qilish uchun katta kapital kerak bo'ladi, bu esa ko'plab fermerlar uchun qiyin bo'lishi mumkin. Texnik xodimlarning yetishmasligi: Yangi texnologiyalarni samarali ishlatish uchun malakali xodimlar kerak bo'ladi, ammo qishloq hududlarida malakali mutaxassislar yetishmaydi.

Muammoni hal qilish yo'llari: Texnologiyalarni takomillashtirish: Agrobiznesni muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun innovatsion texnologiyalarni o'z vaqtida joriy etish zarur. Bu orqali ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va resurslarni tejash mumkin. Xodimlar tayyorlash: Malakali mutaxassislarni o'qitish va qayta tayyorlash dasturlari orqali texnik muammolarni bartaraf etish mumkin.

Texnik xizmat ko'rsatish: Zamonaviy texnikalarni doimiy ravishda texnik xizmat ko'rsatish orqali ishlashini ta'minlash kerak.

3. Bozor Muammolari

Agrobiznesning muvaffaqiyati bozor talabiga bog'liq bo'lib, bozorni tahlil qilish va unga mos ravishda ishlab chiqarish jarayonini tashkil etish zarur.

Bozorni prognoz qilishdagi qiyinchiliklar: Agrobiznesda bozor talabini aniq prognoz qilish juda qiyin. Narxlarning o'zgarishi, talabning kamayishi yoki ortishi kabi noaniqliklar ishlab chiqarish jarayoniga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Raqobatbardosh bo'lishdagi qiyinchiliklar: Bozor o'zgargan sari, yangi raqobatchilar paydo bo'ladi. Bu raqobatni yengish va o'z mahsulotlarini bozorga chiqarishda qiyinchiliklarga olib keladi.

Muammoning sabablari: Bozorni tahlil qilishda yetarli resurslarning yo'qligi: Ko'plab fermerlar bozorni tahlil qilish uchun yetarli resurslarga ega emaslar, bu esa ularni noto'g'ri qarorlar qabul qilishga majbur qiladi.

O'zgaruvchan narxlar: Agrobiznesda narxlar tez-tez o'zgarib turadi, bu esa ishlab chiqarish va sotish jarayonlarini murakkablashtiradi.

Muammoni hal qilish yo'llari: Bozorni doimiy tahlil qilish: Bozorni muntazam ravishda tahlil qilish va talab o'zgarishlarini o'rganish, ishlab chiqarishning muvaffaqiyatini ta'minlaydi. Bozor segmentatsiyasini amalga oshirish: Mahsulotni o'zgaruvchan bozorga mos ravishda segmentatsiya qilish va turli bozorlarga moslashtirish orqali raqobatni engish mumkin.

Yangi bozorlarni izlash: Mahsulotlarni yangi bozorga chiqarish orqali riski kamaytirish mumkin. Onlayn savdo, eksport va boshqa alternativ bozorlar bu muammoni hal qilishga yordam beradi.

4. Iqlim O'zgarishlari va Ekologik Muammolar

Agrobiznesda eng katta qiyinchiliklardan biri - iqlim o'zgarishlari va atrof-muhitning salbiy ta'siri.

Iqlim o'zgarishlari ta'siri: Qurg'oqchilik yoki ortiqcha yomg'ir: Iqlim o'zgarishi sababli qurg'oqchilik yoki ortiqcha yomg'irlar yuzaga kelishi mumkin. Bu mahsulot yetishtirishni murakkablashtiradi va hosilni kamaytiradi. Iqlimga mos ekinlarni tanlash: Iqlim sharoitlariga mos keladigan ekin turlarini tanlashda qiyinchiliklar yuzaga kelishi mumkin.

Muammoning sabablari: Iqlim sharoitlarining barqarorsizligi: Har yili o'zgarib turadigan iqlim sharoitlari hosilni barqaror yetishtirishni murakkablashtiradi. Ekologik izni cheklangan resurslar: Suv, yer va boshqa resurslarning cheklanganligi ham agrobiznesni qiyinlashtiradi.

Muammoni hal qilish yo'llari:

Ekologik jadal o'zgarishlarga moslashish: Agrobiznesni iqlim o'zgarishlariga moslashtirish uchun ekin turlarini tanlashda ehtiyotkorlik bilan yondashish zarur. Suvni tejash texnologiyalarini joriy etish: Suv resurslarini tejash va samarali foydalanish uchun zamonaviy texnologiyalarni qo'llash kerak. Barqaror qishloq

xo'jaligi: Ekologik toza va barqaror ishlab chiqarish usullarini joriy etish, shuningdek, tabiiy resurslardan oqilona foydalanish orqali ekologik xavf-xatarlarni kamaytirish mumkin.

Xulosa o'rnida aytish mumkinki, yurtimizda Agrobiznesda uchrayotgan muammolar o'rganilib, ularni hal qilish borasida ko'plab ishlar olib borilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Ilmiy maqolalar to'plami. Agrobiznesni boshqarish. Toshkent., Ekonomika, 2020
2. O'zbekiston Davlat Statistika Qo'mitasi: Qishloq xo'jaligi, agrobiznes va sanoat sohalariga oid statistik ma'lumotlar.
3. ilmiybaza.uz
4. <https://agroxizmatlar.uz/>
5. <https://www.agro.uz/>